

Turun lähiövisio

Yhteiskehittämisraportti

Kooste Turun lähiövision
yhteiskehittämistilaisuuksista

Sisällysluettelo

- s.3 Lähiövision yhteiskehittäminen
- s.4 Tulevaisuustyöpaja
- s.6 Tavoitetyöpajat
- s.7 Nuorten visiotyöpajat
- s.9 Lähiöissä tapahtuu -näyttely
- s.10 Lähiövision kysely
- s.12 Toimenpidetyöpajat
- s.13 Aluekohtaiset työpajat ja kysely
- s.16 Lähiövisioluonnoksen käsittely vaikuttajaryhmien kanssa

Lähiövision yhteiskehittäminen

Turun lähiövisiota on pyritty rakentamaan yhteistyössä kaupungin, asukkaiden ja eri organisaatioiden kesken ja näin saamaan monipuolisia näkemyksiä vision taustalle. Lähiövision aikana tehdyn yhteiskehittämisen lisäksi työn pohjaksi on käyty läpi tuloksia aikaisemmin tehdystä asukasyhteistyöstä, kaupungin olemassa olevista ohjelmista ja muiden organisaatioiden parhaista käytännöistä.

TYÖSKENTELY KAUPUNKI-ORGANISAATIOSSA:

- Tavoitteita ja toimenpideoita on kerätty kaupungin olemassa olevista strategioista ja ohjelmista.
- Lähiövisioita työstettiin lähiövision omassa monialaisessa työryhmässä ja myös yhdessä eri palvelualueiden kanssa.

TYÖSKENTELY YHDESSÄ ASUKKAIDEN KANSSA:

- Lähiövisiolle koottiin oma 25 hengen asukasraati. Raatiin pyrittiin saamaan mahdollisimman monipuolinen joukko erilaisia ihmisiä. Raati työskenteli yhdessä koko lähiövision tekemisen ajan.
- Asukasraatityöskentelyn lisäksi järjestettiin kaikille avoimia tapahtumia, työpajoja ja kyselyjä.
- Ideoita visioon kerättiin aikaisemmin tehdyn asukasyhteistyön tuloksista.

MUUT ORGANISAATIOT:

- Työskentely yhdessä muiden organisaatioiden kanssa, esim. yksityisen sektorin edustajien kanssa jäi ohueksi.
- Aineistoa ja eri organisaatioiden parhaita käytäntöjä kerättiin käymällä läpi organisaatioiden julkaistuja materiaaleja.

Tulevaisuustyöpajat

Työpajojen sisältö

Kaikille avoin tulevaisuustyöpaja 11 / 2021

- 5 -10 osallistujaa

Asukasraadin tulevaisuustyöpaja 11 / 2021

Tulevaisuustyöpaja järjestettiin sekä asukasraadin omana työpajana, että kaikille avoimena työpajana. Kaikille avoimessa työpajan alussa järjestettiin myös lyhyt paneelikeskustelu tulevaisuuden ilmiöistä ja lähiöistä, jonka avulla virittäydttiin työpajatyöskentelyyn. Työpajoissa pohdittiin ilmiöitä, jotka vaikuttavat Turun lähiöihin tulevaisuudessa. Työskentelyn pohjana käytettiin valmiita ilmiökortteja, mutta osallistujat myös täydensivät valmiista korteista mielestään puuttuvia merkittäviä ilmiöitä.

Työpajojen aikana osallistujat nostivat esiin ja lähempään tarkasteluun ilmiöitä, joihin heidän mielestään tulisi erityisesti kiinnittää huomiota tulevaisuudessa. Työskentelyn tunnistettiin, että useat ilmiöt ovat vahvasti kytköksissä toisiinsa. Lopuksi työpajoissa pohdittiin sitä, minkälaisia vaikutuksia näillä tarkempaan tarkasteluun valituilla ilmiöillä on lähiöihin.

Työpajojen tarkoituksena oli hahmottaa millaisessa toimintaympäristössä tulevaisuudessa lähiöissä eletään, ja mihin ilmiöihin tulisi erityisesti kiinnittää huomiota mietittäessä Turun lähiövisiota.

Seuraavalla sivulla on esitetty tiivistettynä työpajojen ydintulokset.

Tulevaisuustyöpajat

Työpajojen tulokset

Ilmastonmuutos Ilmaston lämpeneminen lisää äärimmäisiä sääilmiöitä ja maailmanlaajuisista epävakautta. 	Väestörakenteen muutos Ihmiset elävät pidempään ja samalla syntyvyys laskee. Näin ollen väestörakenne vanhenee. 	Väestön alueellinen keskittyminen Suomessa väestö keskittyy muutama suureen kasvukeskukseen. 	Maahanmuuton lisääntyminen Suomeen suuntautuva maahanmuutto lisääntyy ja Suomesta tulee entistä monikulttuurisempi. 	Eriarvoisuuden kasvu Erot ihmisten varallisuudessa ja mahdollisuuksissa kasvavat. 	Syrjäytyminen Syrjäytyminen ja mielenterveyden haasteet linkittyvät, turvattomuuden tunne lisääntyy.	Kiertotalouden merkitys kasvaa Käytetyt materiaalit säilyvät talouden kiertossa. Kiertotalous ei ole vain kierrätystä, vaan myös esim. korjaamista ja uudelleenkäyttöä.
• Laaja-alaiset vaikutukset • Lähiöt voivat olla osa ratkaisua: sopeutuva kaupunkiympäristö, vähähiiliset kokeilut • Viherympäristöjen merkitys kasvaa	• Esteettömyyden merkitys ympäristössä • Vanhusväestön tarvitsemat palvelut: lähipalvelut, kotiin tuodut palvelut, päivätoiminta, terveyspalvelut...	• Kaupunki-infran merkityksen kasvu käyttäjien määrän kasvassa • Asuntotarpeen kasvu ja kaupunkirakenteen täydentäminen	• Lähiöt avainasemassa, sillä usein ensimmäinen asuinpaikka maahan muuttavalle • Kotoutumiseen panostettava, työ ja yhteisöllisyys avainasemassa • Monikulttuurisuus tuo uusia tarpeita esim. palvelujen tarjontaan ja koulutussektorille	• Vastareaktiona synnytetään uutta yhteisöllisyyttä • Uhkana eri lähiöiden jakaantuminen entistä voimakkaammin "hyviin" ja "huonoihin" • Pahoinvoinnin lisääntyminen • Turvattomuuden lisääntyminen		• Mahdollisuus kasvattaa yhteisöllisyyttä asioita jakamalla • Mahdollisuus uuteen liiketoimintaan • Ympäristöratkaisu

Tavoitetyöpaja

Työpajan sisältö ja tulokset

Asukasraadin tavoitetyöpaja 1 / 2022

Lähiövision asukasraadin tavoitetyöpajassa pohdittiin hyvien lähiöiden ominaisuuksia saatesanoilla ”Vuonna 2037 Turun lähiöt on tunnistettu onnellisimmiksi, hyvinvoivimmiksi, tasa-arvoisimmiksi ja parhaiksi asua vertailussa kaikkiin muihin Suomen lähiöihin. Millaisia nämä lähiöt ovat? Mitä erilaista niissä on verrattuna tähän hetkeen?” Kerätyt ideat teemoiteltiin yhteensä yhdeksäksi eri teemaksi ja ne puettiin tavoitteiden muotoon:

- Lähiöistä löytyy asumisratkaisuja erilaisiin tarpeisiin. Lähiöiden väestö on monimuotoinen.
- Rakennettu ympäristö ja asuinympäristö on turvallinen ja viihtyisä ja kunnossapidetty.
- Lähiöt toimivat luonnon ja ympäristön hyväksi.
- Luonto ja viherympäristö tarjoavat viihtyisää elinympäristöä ja hyvinvointia.
- Liikenne on sujuvaa sekä lähiöiden sisällä että lähiöistä muualle.
- Lähiöiden asukkaat voivat vaikuttaa ja heidän äänensä kuuluu päätöksenteossa.
- Erilaisuutta arvostetaan ja erilaiset tarpeet on huomioitu. Lähiympäristö tukee yhteisöllisyyttä.
- Lähiöissä on hyvät mahdollisuudet harrastaa ja liikkua. Lähiympäristö tukee omaehtoista tekemistä.
- Palveluita on helposti saatavilla.

Nuorten visiotyöpajat

Työpajojen sisältö

Nuorten visiotyöpajat 3 / 2022

- Rieskalähteen koulu: 3 osallistujaa
- Nummenpakan koulu: 14 osallistujaa

Nuorille järjestettiin kaksi omaa työpajaa, joissa he pääsivät tarkastelemaan omia asumisen ja elämisen ympäristöjään ja ideoimaan niille tavoiteltavia tulevaisuuksia.

Työpajoihin kuului 3 osiota:

1. Ennakkotehtävä: oman asuin ympäristön tarkkailu ja kuvaaminen
 - Kuvat tulostettiin materiaaliksi työpajaan.
2. Tulevaisuuspohdinta
 - Työpajan ensimmäisessä osassa nuoret pohtivat sitä, millainen olisi heistä paras mahdollinen lähiö.
3. Tulevaisuuden kuvittaminen
 - Työpajan toisessa osassa nuoret valitsivat joitain työpajaan varattuja kuvia, joita he lähtivät työstämään. Nuoret piirsivät kuviin, miltä alue näyttää entistä paremmassa tulevaisuudessa tai kertoivat, miksi kuvassa oleva alue oli jo hyvä sellaisenaan.

Kuvat: Esimerkkejä nuorten työpajoissa tekemistä kuvista.

Nuorten visiotyöpajat

Työpajojen tulokset

Kun nuoret kuvailivat ja kuvittivat tulevaisuuden parasta lähiötä, huomiot liittyivät suurimmaksi osaksi jokapäiväiseen hyvään elämään.

- Toisessa työpajassa alueen ulkonäkö nousi enemmän esiin kuin toisessa. Nuorten mukaan alueiden kauneutta voisi parantaa ylläpitämällä siisteyttä ja tekemällä rakennuksista kauniita ja yksilöllisiä.
- Lähiluonto koettiin tärkeäksi. Hyvällä alueella tulisi olla sekä lähimetsää että puistoja ja myös piha-alueilla tulisi olla kasveja.
- Aina auki olevat omatoimisen tekemisen ja liikkumisen paikat olivat tärkeitä nuorille. Lisäksi nostettiin esiin, että alueella pitäisi olla paikkoja, missä voi mukavasti viettää aikaa ystävien kanssa.
- Molemmissa työpajoissa turvallisuuden tunne nousi esiin hyvän alueen ominaisuutena. Aikuisten häiriökäyttäytymisen mainittiin vähentävän turvallisuuden tunnetta.
- Se, että alueella löytyy kerrostalojen lisäksi pientaloja nähtiin hyvänä. Toisessa työpajassa alueiden monimuotoisuus myös asukkaiden osalta herätti keskustelua. Nuoret näkivät, että hyvällä alueella asui eri-ikäisiä ihmisiä ja että olisi hyvä, ettei samoissa elämäntilanteissa olevat ihmiset pakkautuisi liikaa yhdelle alueelle.

Lähiöissä tapahtuu -näyttely

Lähiössä tapahtuu -näyttelyssä esiteltiin muutamien esimerkkien avulla lähiöissä tapahtuvaa hyvää tekemisen meininkiä esimerkiksi kulttuuriin, virkistykseen ja rakentamiseen liittyen.

Näyttely kiersi neljällä eri alueella ja siihen pääsi tutustumaan Pansion me-talolla, Runosmäen Yhdessä yhdistyksessä sekä Skanssin ja Kauppatorin Monitorissa. Näyttely oli esillä myös nettiversiona. Näyttely oli uudestaan nähtävillä vielä Turun päivänä 18.9.2022 Turun kaupungintalolla.

Näyttelyn tavoitteena oli lähiöiden positiivinen esiin tuominen ja näkyvyyden saaminen Turun lähiövisiolle ja lähiövision kyselylle.

Lähiöissä tapahtuu näyttely 3 – 4 / 2022

- Pansion me-talo, Runosmäen Yhdessä yhdistys sekä Skanssin ja Kauppatorin Monitorit
- Esillä myös nettiversiona

Kuva: Näyttelyn neljän eri teeman kautta esiteltiin eri lähiöissä tapahtuneita positiivisia asioita.

Lähiövision kysely

Kyselyn sisältö

Lähiövision kysely 3 – 4 / 2022

- 20 vastausta

Kaikille avoimeen kyselyyn pystyi vastaamaan sekä netin kautta, että paperilomakkeilla Lähiöissä tapahtuu -näyttelyn yhteydessä. Kyselyyn vastasi yhteensä 20 henkilöä.

Kysely koostui kahdesta osiosta. Ensimmäisessä osiossa kysyttiin mitä asioita vastaajat arvostivat eniten lähiöissä. Mielenpisteet kerättiin esittelemällä lähiövisiossa aikaisemmin tehdyn työn perusteella kootut 20 hyvälle lähiöille asetettua ominaisuutta ja tavoitetta, joista vastaajat saivat valita mielestään tärkeimmät. Valittavien ominaisuuksien määrää ei oltu rajoitettu. Toisessa osiossa vastaajat pääsivät ehdottamaan käytännön toimia, joiden avulla näihin tavoitteisiin voitaisiin päästä. Kerätyt ideat koostettiin osaksi lähiövision toimenpideliitettä.

Lähiövision kysely

Kyselyn tulokset

Kolme eniten valittua ominaisuutta liittyivät alueen turvallisuuteen, viihtyisyyteen ja hyviin arkiliikunnan ja ulkoilun mahdollisuuksiin.

- "Asuin- ja kaupunkiympäristö on turvallinen" (70 % vastaajista)
- "Asuin- ja kaupunkiympäristö on siisti, viihtyisä ja kaunis" (65 % vastaajista)
- "Mahdollisuudet arkiliikuntaan ja ulkoiluun ovat hyvät. Lähiympäristöstä löytyy viihtyisiä liikkumisen paikkoja" (60 % vastaajista)

Kolme vähiten valittua ominaisuutta liittyivät kulttuurin ja taiteen kokemiseen sekä mahdollisuuteen tehdä ympäristötekoja.

- "Lähiöistä löytyy mahdollisuuksia harrastaa ja kokea kulttuuria" (0 % vastaajista)
- "Asuin- ja kaupunkiympäristöstä löytyy taidetta" (5 % vastaajista)
- "Lähiöissä toimitaan aktiivisesti ympäristöhaasteiden ratkaisemiseksi." (5 % vastaajista)

Toimenpidetyöpajat

Työpajojen sisältö

Toimenpidetyöpaja järjestettiin sekä asukasraadin omana työpajana, että kaikille avoimena työpajana. Tähän mennessä tehdyn työskentelyn perusteella oli hahmoteltu tavoitteita hyvälle lähiöille. Työpajoissa pohdittiin konkreettisia ideoita siitä, miten näihin tavoitteisiin voitaisiin päästä.

Kaikille avoin työpaja järjestettiin kaupungin asiantuntijoiden ja asukkaiden yhteisenä työskentelynä.

Kerätyt ideat koostettiin osaksi lähiövision toimenpideliitettä.

Asukkaiden ja kaupungin työntekijöiden yhteinen toimenpidetyöpaja 6/2022

- 6 osallistujaa kaupungilta, 5 asukasosallistujaa

Asukasraadin toimenpidetyöpaja 3/2022

Kuva: Lähiövision kaikille avoin toimenpidetyöpaja.

Aluekohtaiset työpajat ja kysely

Työpajojen ja kyselyn sisältö

Kaikille avoimia aluekohtaisia työpajoja järjestettiin yhteensä neljä. Työpajat järjestettiin sellaisilla alueilla, joille onnistuttiin saamaan paikallinen yhteistyökumppani. Työpajoissa osallistujat pääsivät tutustumaan lähiövision sisältöön ja pohtimaan omien lähiöiden tarpeita ja vahvuuksia.

Saman aikaisesti marras-joulukuussa oli auki kaikille avoin internet-kysely, joka vastasi työpajan sisältöä hieman suppeammassa muodossa.

Yhteensä sekä työpajoihin että kyselyyn osallistui 87 ihmistä n. 20 eri alueelta.

Aluekohtaiset työpajat 11 – 12 / 2022

- Pansio-Jyrkkälän suuralueen aluefoorumi ja lähiövision työpaja
- Nummi-Halisen suuralueen aluefoorumi ja lähiövision työpaja
- Lähiövision työpaja Runosmäessä
- Pääskyvuoriseuran glögi-ilta ja lähiövision työpaja

Sekä työpajassa että kyselyssä esiteltiin lähiövisioluonnoksen viisi teemaa ja niiden alle kootut tavoitteet hyvälle lähiöille. Osallistujat saivat vastata, mitkä näistä tavoitteista heidän mielestään toteutuvat erityisen hyvin heidän omassa lähiössään, eli mitkä asiat ovat lähiön vahvuuksia. Osallistujat vastasivat myös, mitkä tavoitteet ovat sellaisia, mitkä toteutuvat huonosti ja mitä erityisesti pitäisi edistää heidän omassa lähiössään. Lisäksi vastaajat saivat antaa vapaata palautetta. Vastausten avulla saatiin lähiökohtaista palautetta, jota voidaan hyödyntää tulevassa aluetyössä. Tässä tuloskoonnissa vastaukset esitetään kaikki yhdessä, mikä antaa yleisemmän kuvan siitä, mitä lähiöissä arvostetaan ja mitä kaivataan.

Aluekohtaiset työpajat ja kysely

Työpajojen ja kyselyn tulokset: Vastausten TOP 5

Internet kyselyssä oli tapahtunut valitettava virhe, ja kolme tavoitetta oli jäänyt pois vastauslomakkeelta. Nämä tavoitteeton alla esiteltävässä tuloskoonnissa merkitty erikseen (*) ja esitetyt tulosprosentit on laskettu työpajoissa saatujen vastausten perusteella.

Tavoitteet, jotka toteutuvat erityisen hyvin, TOP 5

- Mahdollisuudet arkiliikuntaan ja ulkoiluun ovat hyvät. Lähiympäristöstä löytyy viihtyisiä liikkumisen paikkoja. (83 % kaikista osallistujista)
- Julkisen liikenteen yhteydet ovat hyvät ja julkinen liikenne on saavutettavaa. (* 71 % työpajoihin osallistuneista)
- Lähiöissä on turvallista asua ja liikkua. (* 65 % työpajoihin osallistuneista)
- Liikkuminen on lähiössä helppoa ja sujuvaa niin kävellen, pyörällä, autolla kuin joukkoliikenteelläkin. (63 % kaikista osallistujista)
- Lähivirkistysalueita, -luontoa ja kaupunkivihreää vaalimalla säilytetään lähiön vetovoima. (61 % kaikista osallistujista)

Tavoitteet, joiden toteutumista pitäisi erityisesti parantaa, TOP 5

- Lähiöistä löytyy mahdollisuuksia harrastaa ja kokea kulttuuria. (49 % kaikista osallistujista)
- Yritykset, järjestöt ja asukkaat ovat itse aktiivisia toimijoita lähiön hyvinvoinnin luomisessa. (45 % kaikista osallistujista)
- Asukkaiden tarvitsemat palvelut ovat helposti saavutettavissa. (44 % kaikista osallistujista)
- Lähivirkistysalueita, -luontoa ja kaupunkivihreää vaalimalla säilytetään lähiön vetovoima. (43 % kaikista osallistujista)
- Lähiössä vallitsee vahva me-henki sekä yhteisöllisyyden ja keskinäisen kunnioituksen ilmapiiri. (41 % kaikista osallistujista)

Aluekohtaiset työpajat ja kysely

Työpajojen ja kyselyn tulokset

Sekä tavoite ”Lähivirkistysalueita, -luontoa ja kaupunkivihreää vaalimalla säilytetään lähiön vetovoima” että ”Asukkaiden tarvitsemat palvelut ovat helposti saavutettavissa” sai paljon ääniä sekä hyvin että huonosti toteutuvaksi. Lähiluonnon kohdalla lähes neljäsosa niistä vastaajista, jotka olivat valinneet lähiluonnon lähiön vahvuudeksi, vastasivat myös, että tähän pitäisi kiinnittää erityistä huomiota. Tämä voi kertoa siitä, että olemassa olevaa lähiluontoa arvostetaan omalla alueella, ja sen säilyminen halutaan varmistaa. Palvelujen kohdalla vastaajat olivat lähes aina valinneet vain toisen vaihtoehdon.

Tavoitteet, jotka toteutuvat erityisen hyvin lähiössäsä	Tavoitteet, joiden toteutumista pitäisi erityisesti parantaa lähiössäsä
% kaikista osallistujista	% kaikista osallistujista
* % työpajoihin osallistuneista	* % työpajoihin osallistuneista

TEEMA 1: Palveluita on helposti saatavilla ja lähiössä on hyvät mahdollisuudet harrastaa ja liikkua		
Asukkaiden tarvitsemat palvelut ovat helposti saavutettavissa.	44 %	44 %
Päiväkodit ja alakoulut ovat lähellä ja niiden opetus on laadukasta.	54 %	13 %
Mahdollisuudet arkiliikuntaan ja ulkoiluun ovat hyvät. Lähiympäristöstä löytyy viihtyisiä liikkumisen paikkoja.	83 %	18 %
Lähiöstä löytyy mahdollisuuksia harrastaa ja kokea kulttuuria.	8 %	49 %
TEEMA 2: Lähiössä on vahva me-henki ja lähiöiden asukkaat voivat aktiivisesti vaikuttaa omaan asuinympäristöönsä.		
Yritykset, järjestöt ja asukkaat ovat itse aktiivisia toimijoita lähiön hyvinvoinnin luomisessa.	25 %	45 %
Lähiössä vallitsee vahva me-henki sekä yhteisöllisyyden ja keskinäisen kunnioituksen ilmapiiri.	23 %	41 %
TEEMA 3: Lähiöstä löytyy asumisratkaisuja erilaisiin tarpeisiin. Asuinympäristö on turvallinen, viihtyisä ja kunnossapidetty.		
Lähiössä on tarjolla monipuolisia asumisen vaihtoehtoja eri elämäntilanteissa oleville ihmisille.	54 %	32 %
Asuinympäristö on siisti, viihtyisä ja kaunis.	56 %	30 %
Lähiössä on turvallista asua ja liikkua.	* 65 %	* 18 %
TEEMA 4: Luonto on lähiöiden vahvuus ja lähiössä toimitaan ympäristön hyväksi.		
Lähivirkistysalueita, -luontoa ja kaupunkivihreää vaalimalla säilytetään lähiön vetovoima.	61 %	43 %
Lähiö on osa ympäristöhaasteiden ratkaisuja.	13 %	29 %
TEEMA 5: Liikkuminen ja liikenne on sujuvaa sekä lähiöiden sisällä että muualle.		
Liikkuminen lähiössä on helppoa ja sujuvaa niin kävellen, pyörällä, autolla kuin joukkoliikenteelläkin.	63 %	28 %
Entistä suurempi osa ihmisistä käyttää liikkumiseen kävelyä tai pyöräilyä tai muuta kevyen liikenteen muotoa.	* 6 %	* 12 %
Julkisen liikenteen yhteydet ovat hyvät ja julkinen liikenne on saavutettavaa.	* 71 %	* 12 %

Lähiövisioluonnoksen käsittely vaikuttajaryhmien kanssa

Vaikuttajaryhmien kokoukset 11 – 12 / 2022

- Vanhusneuvosto
- Vammaisneuvosto
- Nuorisovaltuusto
- Monikulttuurisuusneuvosto

Lähiövisioluonnosta ja sen liitteitä käytiin läpi neljän Turussa toimivan vaikuttajaryhmän kanssa. Kokouksissa käytiin läpi lähiövision idea, tekoprosessin ja sisällön perusperiaatteet. Lisäksi vaikuttajaryhmien jäsenet tutustuivat luonnosraporttiin ja sen liitteisiin tarkemmin itse.

Tapaamisissa itse lähiövisio ja asuinalueiden kehittäminen herättivät kiinnostusta ja keskustelua, mutta itse vision sisältöön ei neuvoston jäseniltä tullut kommentteja.